

Οικογένεια Φωτήλα

Η οικογένεια Φωτήλα συνδέεται άρρηκτα με την ιστορία των νεωτέρων χρόνων της πατρίδας μας.

Ο Παναγιώτης Φωτήλας, πατέρας του Ασημάκη Φωτήλα από το Μονοδένδρι Ηπείρου, κατέφυγε στην Ιταλία το 1700 καταδιωκόμενος από τους Οθωμανούς. Εκεί απέκτησε μεγάλη περιουσία και επιστρέψας στην Ελλάδα εγκαταστάθηκε στα Καλάβρυτα.

Η οικογένεια Φωτήλα με κεντρικό πρόσωπο τον Ασημάκη Φωτήλα (1761-1835) διαδραμάτισε ουσιαστικό ρόλο στην κήρυξη της επανάστασης του 1821 και στην μετέπειτα πολυτάραχη εξέλιξή της.

Σπούδασε στην Ιταλία , μιλούσε Ιταλικά και Γαλλικά και απολάμβανε λόγω της μορφώσεως του και τού σώφρονος χαρακτήρος του μεγάλου σεβασμού.

Υπήρξε προεστός Καλαβρύτων, μυήθηκε στην Φιλική Εταιρεία το 1819 και λόγω της δράσης του τιμήθηκε από τον Υψηλάντη.

Πολλές συζητήσεις γινόταν μεταξύ των προεστών για την κήρυξη ένοπλου αγώνα εναντίων των Τούρκων.

Ο Καϊμακάμης της Τριπόλεως ως εκπρόσωπος του Χουρσίτ Πασά καλεί τους προεστούς στην Τρίπολη έχοντας πληροφορηθεί τις σχετικές κινήσεις.

Οι προεστοί “κατασκεύασαν” τότε μία επιστολή για να δικαιολογήσουν την μη μετάβασή τους στην Τρίπολη. (Η λαϊκή μούσα αναφέρει ότι η κόρη του Καϊμακάμη ερωτευμένη πλατωνικά με τον γιο του Ασημάκη, Παναγιώτη, τον ειδοποίησε να μην πάνε οι προεστοί στην Τρίπολη γιατί θα τους έσφαζαν και αυτοκτονεί όταν πληροφορείται το θάνατο του Παναγιωτάκη σε μάχη εναντίον των Οθωμανών).

Πολλά έχουν μνημονευθεί για τις συγκεντρώσεις των προυχόντων προ της 25/03/1821 και τις έντονες διαφωνίες τους σχετικά με την σκοπιμότητα της έναρξης του Αγώνα επειδή θεωρούσαν ότι δεν διέθεταν αρκετές δυνάμεις και οπλισμό για την αντιμετώπιση του εχθρού.

Υπήρχαν μάλιστα προτάσεις για φυγή στην Ύδρα και την Φραγκιά , ακόμη και ο Π. Π. Γερμανός εμφανίστηκε πολύ διστακτικός στο συνέδριο της Βοστίτσας (Φωτάκος, σελ. 63). Ενδιαφέρον είναι ότι ο Ασημάκης Φωτήλας ήταν από τους λίγους που έδειχνε ότι στήριζε τις απόψεις του Παπαφλέσσα.

Στην γενικότερη διστακτικότητα-άρνηση ο Φωτήλας αντέδρασε εντονότατα δηλώνοντας «ότι ηδυνήθημεν εκάμαμεν μέχρι τούδε και αρκετά εμακρύναμεν τον καιρόν, αλλά εις το εξής οι Τούρκοι δεν μας πιστεύουν όσο και αν προσπαθήσωμεν να τους γελάσωμεν ώστε όπως έφτασαν τα πράγματα αυτοί

θα μας κόψουν τα κεφάλια μας. Η γνώμη μου είναι να πιάσωμεν τα όπλα και ο Θεός ας μας βοηθήσει και ότι γίνει ας γίνει» (Φωτάκος, σελ. 62).

Η Επανάσταση κηρύχτηκε τον Μάρτιο 1821 και παρίσταντο οι Φωτήλας Α. και Π. Ζαΐμης, Χαραλάμπης Πετμεζάς, Λόντος Θεοχαρόπουλος, ο Π. Π. Γερμανός και άλλοι στη Μονή της Αγίας Λαύρας.

26/05/1821 ο Φωτήλας εξελέγη Αντιπρόεδρος της Πελοποννησιακής Γερουσίας και υπήρξε ουσιαστικά ο συνεχώς προεδρεύων αναλαμβάνων προσωπικώς τον εφοδιασμό των αγωνιστών ενώ εξέδωσε έγγραφα για την κατάργηση της δουλείας και την δωρεάν μόρφωση των Ελληνοπαίδων. Διατέλεσε Πρόεδρος του Βουλευτικού στην Κυβέρνηση του 1822.

Διέθεσε πολλά χρήματα για τον Αγώνα και πρότεινε μετ' επιτάσεως τον διορισμό του Κολοκοτρώνη ως Αρχιστρατήγου κατά του Δράμαλη, ανώτερος παθών και πολιτικών συμφερόντων.

Μέλος του Εκτελεστικού στην Κυβέρνηση του 1824 διαφώνησε με Κουντουριώτη και Κωλεττή, εκδιώχθηκε κ φυλακίστηκε με Κολοκοτρώνη κ άλλους οπλαρχηγούς, ενώ οι Καραϊσκάκης Γκουρας κατέστρεψαν την οικία του και μεγάλο μέρος της περιουσίας του. Αργότερα παρασημοφορήθηκε με τον Χρυσό Σταυρό από τον Οθωνα.

Ο γιος του Ασημάκη, Παναγιωτάκης, έλαβε μέρος την πολιορκία των Πατρών και την μάχη του Λάλα όπου και τραυματίστηκε θανάσιμα και πέθανε σε ηλικία 24 ετών.

Ο Αλέξανδρος Φωτήλας εξελέγετο βουλευτής Καλαβρύτων του Τρικούπη από το 1879 έως 1892. Ήταν εμπνευστής του οδοντωτού σιδηροδρόμου για την κατασκευή του οποίου διέθεσε μεγάλα ποσά εξ ιδίων πόρων, όπως και για την οδική σύνδεση των Καλαβρύτων.

Ο γιος του Αριστοτέλης εξελέγετο επί πολλά χρόνια βουλευτής Αχαΐας όπως και ο γιος αυτού Ασημάκης βουλευτής και Υφυπουργός επί ΠΑΣΟΚ. Ο Ιάσων Φωτήλας γιος του Ασημάκη είναι νυν βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας.

Ο Κωνσταντίνος Φωτήλας, πρέσβης, γιος του Καθηγητή Νότη Φωτήλα υπηρέτησε ως Διπλωματικός σε πολλές θέσεις στο εξωτερικό/εσωτερικό. Ιδιαίτερο πολιτικό ενδιαφέρον είχαν το Δ. Βερολίνο και η Ν. Κορέα διότι αμφότερα αποτελούσαν βαρόμετρο σχέσεων Ανατολής – Δύσης.

Ο αδελφός του ομ. Καθηγητής Παναγιώτης Φωτήλας πέραν της Ακαδημαϊκής καριέρας του (Βερολίνο, Αριστοτέλειο, ΠΑΠΕΙ) διετέλεσε Πρόεδρος και Διευθ. Σύμβουλος της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας επί πενταετία όπως και πρόεδρος ή και μέλος Δ Σ πολλών επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα.

Εικόνα 1. Ασημάκης Φωτήλας

Εικόνα 2. Παναγιώτης Φωτήλας

Εικόνα 3. Αλέξανδρος Φωτήλας